

Warszawa, dnia 8 kwietnia 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 93/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Sebastian Mazurkiewicz

Sędziowie: SO Jacek Matusik

SR (del.) Justyna Dołhy (spr.)

protokolant: sekr. sądowy Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Mariusza Ejflera

po rozpoznaniu dnia 8 kwietnia 2019 r. w Warszawie

sprawy N. P., syna S. i L., ur. (...) w W.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie

z dnia 25 października 2018 r. sygn. akt IV K 409/18

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

SSR (del.) Justyna Dołhy SSO Sebastian Mazurkiewicz SSO Jacek Matusik

Sygn. akt VI Ka 93/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w wyroku łącznym z dnia 25 października 2018 r. w sprawie o sygn. akt IV K 409/18 orzekł wobec skazanego N. P. karę łączną 5 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności poprzez połączenie kar pozbawienia wolności wymierzonych skazanemu wyrokami opisanymi w pkt. 4, 5 i 6 części wstępnej wyroku. W pozostałym zakresie postępowanie umorzono.

Od powyższego wyroku apelację wnieśli skazany oraz jego obrońca, którzy zaskarżyli wyrok na korzyść skazanego w zakresie rozstrzygnięcia o karze. Zarzuty obejmowały rażącą niewspółmierność kary łącznej poprzez zastosowanie metody asperacji oraz niedostateczne uwzględnienie w wyroku pozytywnej prognozy kryminologicznej skazanego wraz z jego właściwościami, warunkami osobistymi i postępami resocjalizacyjnymi.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie N. P. kary łącznej przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji, skazany wniósł o karę w łagodniejszym wymiarze.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacje wniesione w niniejszej sprawie nie zasługiwały na uwzględnienie, bowiem kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, iż Sąd Rejonowy prawidłowo wymierzył skazanemu karę łączną w wymiarze 5 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, iż Sąd Rejonowy wydał prawidłowe orzeczenie w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy łącząc kary orzeczone w wyrokach ze spraw IV K 595/13, IV K 32/16 oraz IV K 178/16. Orzekanie na podstawie uprzednich przepisów uniemożliwiłoby orzeczenie wyroku łącznego wobec wszystkich kar pozbawienia wolności odbywanych obecnie i w przyszłości jak i powodowałoby konieczność rozłączenia kary łącznej orzeczonej w sprawie o sygn. akt IV K 595/13. Również w ocenie Sądu Okręgowego zastosowane przepisy mają charakter względniejszy dla sprawy, przez co decyzja Sądu I instancji była w pełni prawidłowa.

Wbrew zarzutowi postawionemu w apelacji Sąd I instancji prawidłowo rozważył stopień związku podmiotowo – przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu oraz zasadnie ocenił dotychczasowy sposób życia skazanego biorąc również pod uwagę treść opinii o skazanym. W ocenie Sądu Okręgowego, rozstrzygnięcie to jest wyważone i należycie uwzględnia wszelkie okoliczności rzutujące na wymiar kary.

Rozważając kwestię opinii o skazanym należy wskazać, że w trakcie odbywania kary zachowuje się on poprawnie, nie był karany dyscyplinarnie, ale nie był też nagradzany. Nie podjął pracy i nie wykazuje inicjatywy w tym zakresie, nie przejawia zachowań agresywnych. N. P. w trakcie odbywania kary ukończył leczenie w związku z uzależnieniem od alkoholu, obecnie bierze udział w mitingach AA, karę odbywa w systemie programowego oddziaływania, odnotowano umiarkowane postępy w resocjalizacji. Wskazane okoliczności nie mogą jednak – wbrew twierdzeniom skazanego i jego obrońcy – stanowić argumentu przemawiającego za orzeczeniem jeszcze niższej kary łącznej aniżeli orzeczonej przez Sąd Rejonowy. Należy stanowczo podkreślić, że przestrzeganie porządku prawnego jest obowiązkiem każdego obywatela, a szczególnie osoby skazanej, która nie chce powrócić do swojego dawnego trybu życia związanego z popełnianiem licznych przestępstw. Z tego względu poprawne zachowanie skazanego podczas odbywania kary nie może zdecydować o żądanym przez skarżącego złagodzeniu wymierzonej w stosunku do skazanego kary łącznej. Koniecznym jest bowiem zaakcentowanie, że orzeczonej karze łącznej winna odzwierciedlać wszystkie popełnione przez skazanego przestępstwa, a instytucja wyroku łącznego nie służy w żadnej mierze redukcji orzeczonych kar jednostkowych. Podobnie jak i to, że z reguły popełnienie dwóch lub więcej przestępstw, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż N. P. był sześciokrotnie karany, jest czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (tak np. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12 lipca 2000 r. II AKa 171/2000 OSA 2001/1 poz. 5). Tak więc o ile negatywne zachowanie osoby skazanej może dowodzić braku postępów w jej resocjalizacji, a tym samym rzutować na wymiar kary łącznej, o tyle zachowanie właściwie, poprawne, a więc takie, do jakiego skazany jest obligowany – dla wymiaru kary pozostaje niejako obojętne. Dopiero szczególnie pozytywna opinia o osobie skazanej, będąca wynikiem jej ponadprzeciętnej pozytywnej aktywności, daje asumpt do rozważań o możliwości łagodniejszego traktowania. Tym samym więc opisane w apelacji zachowanie polegające na prawidłowej resocjalizacji skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności i przeciętna opinia z jednostki penitencjarnej nie mogą skutkować złagodzeniem orzeczonej kary łącznej.

Mając na uwadze powyższe, zarzut obrońcy dotyczący niewzięcia przez Sąd Rejonowy pod uwagę pozytywnego zachowania skazanego w trakcie odbywania kary nie mógł zostać uwzględniony. Stwierdzić wręcz należy, że cele wychowawcze i zapobiegawcze, które ma kara osiągnąć wobec skazanego nie zostały jeszcze spełnione.

Nie można również podzielić stanowiska obrońcy, iż Sąd nie ocenił właściwie związku czasowego oraz przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi przestępstwami. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu dokładnie określił jakie czynniki zostały wzięte pod uwagę, wskazał na postawę skazanego, charakter jego czynów, naruszone dobra chronione prawem oraz przestrzeń czasową popełnianych przestępstw. Wbrew stanowisku obrońcy skazanego należy wskazać, iż między czynami będącymi przedmiotem postępowania nie zachodzi związek o charakterze podmiotowym, a bliskość przedmiotowa zachodzi jedynie pomiędzy dwoma z nich. Należy w związku z tym stwierdzić, że Sąd I instancji karę ukształtował w sposób bezsprzecznie umiarkowany, bowiem maksymalny wymiar kary wynosił 6 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Zastosowanie zasady absorpcji w jeszcze korzystniejszym dla skazanego wymiarze

prowadziłoby w istocie do pozostawienia poza jakąkolwiek dolegliwością szeregu z przypisanych mu przestępstw. Instytucja wyroku łącznego nie służy zaś poprawieniu sytuacji procesowej skazanych poprzez swoistą modyfikację prawomocnie orzeczonych kar lecz jej uporządkowaniu. Nie może też prowadzić do „premiowania” sprawców wielokrotnie naruszających porządek prawny, przy stosowaniu zasady absorpcji zawsze tam, gdy zachodzi wielość skazań. Nadmienić również należy, że przy orzekaniu w przedmiocie kary łącznej Sąd nie bierze pod uwagę okoliczności popełnienia przestępstw, do czego w większości nawiązywał skazany w swojej apelacji, gdyż te elementy są brane pod uwagę przy wydawaniu wyroków w sprawach dotyczących tych przestępstw. Takie okoliczności, jak: stopień zawinienia i społecznej szkodliwości czynów, w tym też kształtujące tę ostatnią: rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, a nadto okoliczności odnoszące się do trybu życia oskarżonego, mają istotne znaczenie dla wymiaru kar jednostkowych za poszczególne przestępstwa, ale nie mogą znaleźć aprobaty dla wymiaru kary łącznej (vide np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 lipca 2007 r. w sprawie II AKa186/07). Zgodnie z brzmieniem art. 85a kk orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej. Decydując o ostatecznym kształcie kary łącznej sąd winien, zgodnie z art. 85a k.k., brać pod uwagę przede wszystkim dyrektywy prewencji indywidualnej oraz generalnej. Jako że przepis ten nie zawiera enumeratywnego katalogu przesłanek decydujących o wymiarze kary łącznej, to użycie zwrotu "przede wszystkim" pozwala uwzględnić relacje zachodzące pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, które sprowadzają się do łączącego je związku przedmiotowo-podmiotowego oraz dzielących je odstępów czasowych, tak aby orzeczona kara łączna zawierała w sobie całościową ocenę przestępczej działalności skazanego i we właściwy sposób miarkowała zastosowaną wobec niego represję karną. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 maja 2018 r., II AKa 49/18).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy stwierdzając ponadto, że nie jest on dotknięty innymi wadami, które powinny być brane przez sąd odwoławczy pod uwagę z urzędu.

Z uwagi na sytuację materialną skazanego który nie uzyskuje żadnych dochodów w warunkach izolacji penitencjarnej, Sąd zwolnił go od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze wydatkami obciążając Skarb Państwa.

SSO Jacek Matusik SSO Sebastian Mazurkiewicz SSR del. Justyna Dołhy